

PEDRO EMUDUPMUBARARAK- TUP—KOAPATUP

¹ Õn Pedro. Jesus Cristo emumuju òn. Ixe onaẽ owebe Deus a'òbi kawẽn idipat muwẽn àm soat ka watwat pe. Eyju dak Deus ebekitkit. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum. Eyipi be ġu eyju dopdom. Soat eipi dağ eyju jepõğpõğpõğ—Ponto eipi dağ, Galácia eipi dağ tak, Capadócia eipi dağ tak, Ásia eipi dağ tak, Bitínia eipi dağ tak. ²Deus wuyebayat. Ixe juk eynaẽ soat tağ eyisu eydop am.

— Teyũku webekitkiyũm je'e — io'e Deus jewebe ma. — Okpot a'ò kay kũyjobin jeedop ip—Jesus Cristo a'ò kay — i juk o'e jewebe ma kuyje ma. — Obiõğbuk ixeyũ ġuisun soat tağ, okpot o'jedoyekereren puye — i juk o'e jewebe ma Deus.

— Bay, xipan cuy ebekitkit ejukuk—soat ka dağ cepõğpõğ'ibiyũ — i òn e'em Deus pe. — Ixeyũ ağuy-mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

³ — Ën soat podi ma xipacat — i juy ace Deus pe—wuykukukat ebay be—Jesus Cristo ebay be. Ixe Deus waram ġuto Jesus Cristo o'ğutait ce'ũap to-mukadi. Ixe ja'òbacaap o'ğũm wuywebe wuyağuyisum jeku am, ixe itabotaidabotbot cĩcã wuykay buye. Imẽneju soat em ixe xe wuyetait acesop iap wiwim cĩcã wuyju, Deus ja'ò dağ e'em soat em puye. ⁴Deus xipacat muxipanpan jebekitkit pe iũm àm. Kabi be ma Deus iboap muxipanpan wuywebeam. Deus emumuũm pit cekẽrẽn pa'ore ma. Iokoğ ġu ma dak. Ierep ġu dak. Iboap ma acejat. Imẽneju iboap cuy ajowiwi jĩjã. ⁵Eywebe iũmap kuy ixipan opop Deus xe. Eyetabut pima, Deus soat em ağ eykay. Ixe dak ja'òbacaap muõmõm eywebe. Ģuyjom

Deus apĕn ixē wuydaxijom soat em jexe wuydop am iap ġubapuk soat ipi juayũ be. Iboap wiwim cĩcã eyju.

⁶ Iboap kay juy ġebum epesop eycokcok am. Imĕnpit ijodi bima darem ma eyġuycũġ epesop ipiatpi'ajojom puye. Soat taġwi xipat'ũmat jebapukpuġ eywebe. ⁷ Ouro kay jĩjã wuyju. Wuyetabut cĩcã Jesus kay bima bit, ouro kaypinap podi ma wuyju cekay. Wuyju ouro mudaxipxim wuyetaybit am teku imuwekoykeyat ġu ouro ma iam. Ouro buyxijojoap puxim Deus ipiatpi'ajojoan eywebe eyetabucap puyxijo am. Ouro imu'ũm put wuywebe. Eybu'u'ũm pima bit Jesus kay ipiatpi'ajojom ma'ġu eyju, eyetabucap imu'ũm pa'ore je'e. Eybu'u'ũm pima:

— Xipat eyju oce — i je'e Deus eywebe.

Imĕn je'e eywebe Jesus Cristo muajĕm puje. Jesus co'i eydip epesop. Cejo'i eya'õbuyxi epesop. ⁸ Ixe Jesus Cristo juk adi epejojojo ġu. Inaka ixē ikukpin cĩcã eyxe. Ģasũ dak ixē jojom ġu eyju. Inaka eyetabut cĩcã cekay. Imĕneju eycokcok cĩcã ma. Kabi beacat cokcokap co'i eyju dak eycokcok. Eycokcokap imuwĕn pa'ore eywebe yoboġ cĩcã eycokcokap puye. ⁹ Eyju juk adi eyetabut epesop Jesus kay. Imĕnpuye Deus cuk eydaxijo. Ģasũ eycokcok cĩcã eyetaybit Deus kuy juk ocedaxijo iam puye. Jemudaxijoyũ bit pũġ em tak je'pere ġu ma.

¹⁰ Ģebum cĩcã osodop ip Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukayũ apĕn Deus ipi juacat idaxijo iap kay—kuyjeayũ. Itaybit pin cĩcã osodop ip iboam.

— Apĕn xe'e Deus xipan jebekitkit jukuk? — i'e'e'uk osodop ip. — Deus ipi juacayũ idaxijo — i'e'e'uk ip osodop taxijo awap.

¹¹ Cristo biõġbuk osunuy cebe ip—jewemuwĕnuwĕn ma cebe ip Cristo ma.

— Deus emunaẽ juy ipiat supi'ajojo — i juk adi o'e cebe ip. — Ipiatpi'ajojo epere buje bit soat xe warara'acat podi ma ya'õbuyxian je'e — i juk adi o'e cebe ip.

Iboap ekawẽn co buje:

— Abu muwẽnuwẽn xe'e Cristo biõgbuk wuywebe? — io'e ip jewebe ma. — Puğũn xe'e imẽğap je'bapuk? — io'e ip jewebe ma.

¹² — Eyetabẽğ pima ġu ipiat supi'ajoat ip wemunaẽ be—ğuyjom acã — i juk adi o'e Deus jekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ be.

Imẽn jekpot o'ğuwẽn cebe ip. Kuyjeayũ iboap ekawẽn muwẽnuwẽn'uk ip osodop Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ. Ğasũ dak kawẽn idipat muwẽnuwẽn'ukayũ iboap ekawẽn ma juk adi o'ğuwẽnuwẽn eywebe Ibiõgbuk xipacat a'õbi—kabi kadiwi Deus o'ğudot'iat a'õbi. Kabi beacayũ dak itaybin ojuy osodop ip iboap ekawẽn—Deus ekawẽn tojtotjot'ukayũ.

¹³ Imêneju eyağuykerem cuy epesop. Deus xipat cĩcãat je'ğũm eywebe waram Jesus Cristo ajẽm puje. Yajẽmap wiwim cĩcã juy epesop. Wara'at kay ġu juy ġebum epesop—ixe kay acã. ¹⁴ Kũyjobin cuy epesop Deus a'õ kay. Deus e'eam eyetaybit'ũm pima, juk adi ikẽrẽat muğẽğẽm acã epesop. Imẽn ġu juy epeku ġasũ bit. ¹⁵ Deus ikẽrẽat kuğ ġu. Soat tağ iisu. Ixe juk eynaẽ soat tağ eyisuan jebuximayũm. Imẽnpuye juy eyağuyisum epeku. Eyekawẽnkẽrẽm ġu dak cuy epesop. ¹⁶ Imẽn e'em Deus ekawěntup:

Õn ma ikẽrẽat ojukuk ġu—pũğ em tak ka'ũma ma, i. Imẽnpuye eyju dak ikẽrẽat epejukuk ġu, i.

¹⁷ — Bay — i wuyju e'em cebe, Deus eju oceju kawẽnwẽn pima. Ixe Deus pũğ tağ ma soat kuğ ipi juacat kuğ. Apẽn ijodi bima juk adi ajeku iaptei ideida soat pe

wuywebe. Xipacat je'ḡūm cedaḡ ma jekuku'ukayū be cedaḡ ma cekukuapteim. Ipiat supi'ajojoat ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat pe bit ikērēat mujurūḡrūḡapteim. Imēneju ibuyxim cuy ixē epejukuk ijodi bima. ¹⁸ Kuy bima warēmtaḡ ma juk adi epekukuku eydobuyū'ūm'ūm ekukuap puxim. Ikērēat mujurūḡrūḡ cuk adi epekukuku. Deus pit eydaxijoaptei o'teida waram warēmtaḡ ma eyekuap puxim. Ourom ḡu o'teida, pratam ḡu dak. Ouro ikoro ḡu. Prata dak ikoro ḡu. Soat em ḡu teiboḡ ip. ¹⁹ Wuydaxijoaptei bit teiboḡ cīcā osodop. Wuydaxijoaptei Cristo e'ūap osunuy. Cedoyekererenap osodop. Kuyjeayū ovelha aokaka'uk osodop ip Deus pe ikērēat ukapteim. Idip cīcāat aokaka'uk osodop ip. Iwātaxipi'ūmat acā yaokaka'uk ip osodop. Ikērēat kuḡ'ūmat acā. Imēnpuxim Cristo dak oe'ū, ikērēat kuḡ ḡu ma'ḡu. ²⁰ Ipi muḡē awap Deus jekpot muy ojuy osunuy ipi juacayū daxijojo'ukan. Kuyje ḡu bit ixē o'ḡudot ijodi—ḡaxīsūn ma. Iba puḡ ma ixē o'ḡudot ijodi eydaxijo am. ²¹ Deus ixē o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Ixē dak o'jomuy soat podi ma ya'ōbuyxiam, soat podi ma idipam tak. Imēneju eyetabut cīcā Deus kay. Ixē jojoap wiwim cīcā eyju.

²² Kawēn icēmat kay juk adi epesop kūyjobin. Imēnpuye soat taḡ eyisu Deus xe—ikērēat kuḡ ḡu ma. Eykitpitpiyū dak ikukpin cīcā eyxe—itabucayū. Jewexe ḡu juy xipan epeyewekuk—icēmān. ²³ Koap cuk akap wuyebay wuy mujurūḡ puje. Wuyebay bit je'ū'ūm ijodiat. Wuyju dak je'ū'ūm ma. Imēn ma koap wuykapap. ḡasū bit waram akap Deus ebekitkiyūm. Deus pit je'ū'ūm ḡu. Wuyju bit ḡuto waram kapkam Deus ebekitkiyūm ixē ekawēn kay wuyetabun pima. Ixē ekawēn itaicat puxim, Deus soat em itait puye. Ixē ekawēn pit i'ūm ḡu. ²⁴ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ipi juacayū warēmtaḡsuḡtit puxim, i. Ibun ḡu titip, i.

Warēmtaksuḡtit dao ma jedite'ũ'ũm, i. Dao ma jedite-dudum tak e'em, i. ²⁵ Deus ekawēn pit i'ũmḡu—soat em dopdom, i.

Ixe ekawēn cuk adi epeya'ijjo kawēn idipat co buje.

2

¹ Ikērēat muḡēḡēap cuy epeyepere. Napa ḡu dak cuy epe'e. Jewexe ḡu dak cuy epekuku warara'acat muḡuykukuap ojoy. Eyetabutkarey ḡu dak cuy epesop warara'acat kay. Warara'acat muymuy ḡu dak cuy epesop. Wuyetabut'ũm pima iboap kuḡ ma juk adi ajeku—ikērēat kuḡ. Ḡasũ bit soat iboap acepere juy. ²⁻³ Kuy eyetaybit wuykukukat soat em xipan cīcā wuykuḡ iam. Imēn e'em tak Deus ekawēntup. Imēnpuye ixē ekawēn kay juy epesop ikap'isuat jexi kũmti kayap puxim. Ka'ũmḡu xipat'ũmap opop ixē ekawēn taḡ pit. Apēn wuyxi kũmti wuymuaypapanap puxim ixē ekawēn wuymuisusun soat taḡ. Ixe ekawēn kay juy epesop biḡ ma eyetabut am Jesus kay, Deus pe eydaxijo am tak.

⁴ Kuy eyetabut wuykukukat kay. Ixe wita'a buxim. Inaka wita'a buxim ḡu ma ixē bit soat em itait. Itabut'ũmayũ itakoma ixē kay. Xipat ḡu cexe ip. Deus xe bit ixē soat podi ma xipat. Deus cuk ixē o'taē soat ipi juacayũ daxijo am. ⁵ Jesus Cristo kay eyetabut pima, Deus eykukukat e'em apēn uk'a beat'a wita'a jexeat'a muycemucem iap puxim. Inaka eyetai. Deus eju kawēnwēnap'a ma wita'a muḡēḡē. Cekay itabucayũ bit ixē nũynũyap wita'a muḡēḡē buxim, ixē biōḡbuk omuy wuywebe buye. Eyju paĩyũ. Soat taḡ eyisu ikērēat kuḡ ḡu buye. Paĩyũ buxim eyju dak kapikpiḡ Deus peam, ixē biōḡbuk a'ōbacaap kuḡ. Ixeyũ emumuũmap puxim eyemumuũmap tak Deus mucokcoḡ, Jesus Cristo kay eyetabut puye. ⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ixe juk otaẽ uk'a muymuy'ukayũ wita'a naẽap puxim—yadeiboğ cĩcãat'a naẽap puxim—wara'at'a muycemucemap'a naẽap puxim, i. Ixe oğuju Sião ka jo'iatka be, i. Ixe ojomuy soat kukukan warara'acat podi ma ya'õbuyxian, i. Iğuycũğ ğu jeedop ip jetabucap kuğ ixekay itabucayũ—icokcoğ ma, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽntup.

⁷ Eyju eyetabut Jesus kay. Itabut'ũmayũ bit ka'ũma. Jesus yadeiboğ cĩcãat'a buxim eyxe—wita'a buxim. Itabut'ũmayũ xe bit, ka'ũma. Cekay ğu ip. Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Uk'a muymuy'ukayũ ibo'a kay ğu osodop ip—wita'a kay ğu, i. Ibo'a bit wara'at'a muycemucemap'am o'e, i.

⁸ Wara'atup e'em imẽn—Deus ekawẽntup:

Ibo'a be jepenpenpen ip adeayũ, i. Ibo'a bit ixeyũ ğuy'at—itabut'ũmayũ ğuy'at, i.

Imẽnpuxim Cristo soat kukukan je'e adeayũ itabut ğu ma'ğũ cekay. Jepenpenpen ip iap puxim itabut'ũmayũ ibu'u kũyjobit am Deus a'õ kay. Deus imẽn ibikuy osunuy kũyjobit'ũmayũ beam.

⁹ Eyju bit Deus emunaẽyũ apẽn kuyje ixekay pũğ ti-watwat o'taẽ iap puxim. Paĩyũ eyju—soat kukukat pe kapikpik'ukayũ. Soat tağ eyisu. Deus ebekitkiyũ eyju. Ixe juk eynaẽ, eywebe “Deus idip cĩcãat e'em” i'e am soat pe, “Ka'ũmğũ i'e ba'oreat Deus pe” i'e am tak. Ixe juk eynaẽ eywebe kabiok tağ eyekup epere am kabia dağ eyeku am, idip cĩcãat tağ eyeku am. ¹⁰ Kuy bima Deus ebekitkin ğu epesop. Ğasũ bit ixekay ebekitkit eyju. Kuy bima eydadaybot ma juk adi epekuku eybu'u Deus pe jeykukan puye. Ğasũ bit Deus xipan eykuğ.

¹¹ Okitpitpiyũ, õn jeyawẽ, eykukpin oxekay buye. Ijodi bima powatwat puxim eyju jeka be'ũmayũ buxim. Ibun

ġu ijodi epesop—darem ma. Nopaḡōḡōm pima, aḡ'ūm pima, cekay itakomaat kuka sorara o'yaoka. Imēnpuxim wuyju dak wuyaḡuybin ma jekukum pima kuka ikēreāt muḡēḡē'ukan ace.

Ikēreāt cuy aḡuḡē ḡu i'e'em ōn pit.

¹² Eymuymuy ojuy jījā ip itabut'ūmayū.

— Itabucayū ikēreāt mujurūḡrūḡ — i napa ma e'em ip. Ixeyū etabutpe bit cuy cedaḡ epekuku. Cedaḡ ma eye-kukuap co buje: — Eyju cedaḡ ma jekukum — i je'e eymuymuy ojuyayū. — Soat podi ma ēn xipat — i dak je'e ip Deus pe ixē ajēmap kabia be.

¹³ Wuykukukat ebekitkit eyju—Jesus ebekitkit. Kūyjobin cuy epesop ijodiacat kukukayū a'ō kay itabut'ūmayū be Jesus muymuyap puxim. Kūyjobin cuy epesop César a'ō kay. Ixe César soat kaka wat kukukayū kukat. ¹⁴ Kūyjobin cuy epesop iecuḡap a'ō kay dak. Deus a'ōbi César juk ixeyū o'jomuy eykukan. César a'ōbi ipiatpi'ajojoan ip ikēreāt mujurūḡrūḡ'ukayū be. Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū be bit — Xipat cīcā eyju ocex — i'e'em ip.

¹⁵ Eymuymuy ojuy ip kawēn icēmān itaybit'ūmayū. Eyju xipacat mujurūḡrūḡ pima bit, eymuymuy ba'ore epe'e cebe ip. Imēneju Deus ibikuy eywebe xipacat mujurūḡ ām.

¹⁶ Kariwa jebekitkit mujēmjēm jetabixewi yukpiwatpin ma jekupinap taḡ jeku am. Wuyju dak ixeyū buxim ma Jesus kay wuyetabun puje wuyukpiwatpin ma wuyeku but. “Ocekpiwatpin ma oceku but” i'ūmḡu juy epe'e ikēreāt muḡēap ojuy. Eyukpiwatpi ḡu juy epeku—Deus ukpiwatpi acā. ¹⁷ Soat ma ibuyxin cuy epejukuk. Ikukpin cuy itabucayū epejukuk—eykitpitpiyū. Icēmān cuy ey-pararam epesop Deus buxim. Ibuyxim cuy epejukuk soat kaka wat kukayū kukat.

¹⁸ Kapikiḡ eyekariwa beam pima, kūyjobin cuy epe-sop ya'ō kay. Soat em cuy kūyjobin epesop eyekariwa a'ō kay—ixeyū xipan eykuḡ pima, warēmtaḡ eykuḡ pima dak—ya'ōdidim eykuḡ pima, ya'ōpuruḡ pima dak.

¹⁹ Warara'acayū te'e ma ipiat supi'ajoat eywebe eyju Deus bikuyap taḡ jekukum puye. Eyju bit eyetaybit imēn Deus cekay iam. Ipiat kuḡ eyetaxi bima bit, Deus xipacat je'ḡūm eywebe. ²⁰ Ikērēat muḡēḡēapteim eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ḡūm ḡu Deus eywebe, ey-taxim ma'ḡu ipiatpi'ajojom. Xipacat muḡēḡēapteim pit eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ḡūm Deus eywebe, eyetaxi ma'ḡu ipiatpi'ajojom. ²¹ Deus cuk eynaē ipiatpi'ajoam. Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo eywebeam. Ipiat o'supi'ajojo eywebe daxaboḡ pe eyjuap puxim. Ixe juk adi ipiat o'supi'ajojo ikērēat kuḡ ḡu ma'ḡu. Deus cuk eynaē ixe ekukuap puxim eyeku am. ²² Ixe Cristo ikērēat o'jukuk ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Napapa'uk ḡu dak osunuy. ²³ Warara'acayū be ixe muymuy buje, ixe bit ip o'jomuymuy ḡu. Ixe ipiatpi'ajojom pima:

— Deus cuy ipiat supi'ajoat eywebe owebe ipiat'ajojapteim — i'ūmḡu o'e jekay itakomaayū be. — Deus soat em aḡ okay — i bit o'e jewebe ma. — Deus ma ideida soat pe apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei — io'e jewebe ma.

Te'em pit ideida ḡu—cūḡ ma. ²⁴ Cristo apēn cuk adi ikērēat aḡuḡēḡē iap o'ḡuymūḡ jewekay korosa be bima. Oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Oe'ū ja'ōbacaap ūm ām wuywebe ikērēat muḡēap puxim. Oe'ū wuywebe cūḡ ma wuyeku am Deus etabutpe. Ixe juk wuymu'ada tapoa kūybut pibun, ipiat o'supi'ajojo buye. Imēnpuye waram ḡuto wuyetait ace'e wuye'ūap tomukadi. ²⁵ Ovelha buxim cuk adi epesop—e bidasewi oitabidaoiat puxim. Ḡasū bit Deus kuy juk eydujupit eykukukat kay ixe nomuju eyeku

am—eykay aġat kay juk eydujupit.

3

¹ Itoptepayū awēm ōn ġasū. Tū'ū'ūyū, kūyjobin cuy epesop eyitopyū a'ō kay. Ibu'un mabuk ip kūyjobit am Deus ekawēn kay—kawēn icēmat kay. Eyju cedaġ ma jekukum pima bit itabut je'e ip, e'em ġu ma'ġu cebe ip. Eyju cūġ ma jekukum pima, eyitopyū je'e jewebe ma:

² — Otayxi warēmtaġ ġu jekukum — i. — Ibuyxi soat xe cūġ ma jekukum puye — i je'e ip jewebe ma.

Imēnpuye itabut je'e ip Jesus Cristo kay.

³ Jewemudimudim ġu bit cuy epesop soat pe eyjo am. Iwarum ġu dak cuy epeyawamusēm soat pe eyjo am. Ouro muġēġēbu kuġ ġu dak cuy epeku ibusopsepap kuġ ġu dak, teiboġat kuġ ġu dak eyesay kuġ soat pe eyjo am. ⁴ Wuyesay dao ma i'ūm, ouro muġēġēbu dak. Soat em ġu ikoro ip. Kacūġtaġ eydipap ma yoboġ ġu Deus xe. Eyekawēntip pit yoboġ cexe. Kacūġtaġ ġu bit cuy epeyewemudim—badi acā. Eya'ō'ūm'ūm pima bit eydip cīcā epesop Deus xe, eykukupit pima dak. ⁵ Imēn ma oekuku ip kuyjeayū aoyū—Deus kay itabucayū—Deus xewi xipacat wiwi'ukayū. Xipat osodop Deus xe, jektopyū a'ō kay kūyjobit ip puye. ⁶ Imēn ma juk adi oeku Sara dak. Jektop a'ō kay juk adi kūyjobit osunuy—Abraão a'ō kay.

— Okukukat — i juk adi o'e cebe—jektop pe. Eyju xipacat mujurūġrūġ pima, Sara iyū buxim epesop ey-parara'ūm pima dak soat puxim.

⁷ Itayxixeyū awēm ōn ġasū. Tapupuyū, ġebum cuy epesop eybuxim ġu eytayxiyū ibaca ġu iap kay. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyū epejukuk. Apēn Deus jeydujuu jewekay iap co'i ma ixeytayxi dak idujuu jewekay. Eytayxi dak idujuu jewekay, eyekukuap co'i eytayxi dak Deus

bikuyap tağ jekukum pima. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyũ epejukuk eybu'uap puxim jekawēn ām Deus eju.

⁸ Amām ōn eyawēm ġasũ. Pũğ tağ ma juy epeyewağuy. Jawağuyocom cuy epesop. Eykukpin cuy epeyewekuk. Eyewekukpin tak cuy epesop eyewewēju. Yoboğan pin ġu juy epesop eyewewekay. ⁹ Deus pe eynaē buje:

— Xipat cīcāat oğm eywebe — i juk o'e eywebe.

Imēnpuye wara'acat ikērēm eykuğ pima, ikērēm ġu eyju bit epejukuk, xipan acā. Eymuymuy bima dak, eyju bit epejomuymuy ġu—xipan acā ixē epeğuwēnuwēn. ¹⁰ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Soat em wuycokcok pin pima, ikērēm ġu juy acekawēn; napa ġu dak ace, i.

¹¹ Ikērēat mujurũğrũğap tak cuy acepere, i. Xipacat acā juy ağujurũğ, i. Acewa'ōdawut ġu juy, i. Kaba'um cuy ajop soat eju, i.

¹² Wuykukukat soat em ağ cũğayũ kay xipan ikuk am ip, i. Jewēju ip kawēnwēnap cocom soat em ma, i. Ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ kay bit itakoma, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

¹³ Eyju xipacat mujurũğ pin pima, abu kuka ipiat o'supi'ajoat eywebe? ¹⁴ Itabut'ūmayũ ma ipiat supi'ajoat eywebe cũğ ma'ğũ jekukum eyju. Deus pit ġaxīn ma xipat cīcāat je'ğm eywebe. Imēnpuye eycokcoğ cuy epesop. Eypararam ġu juy epesop soat puxim. Epeyekuy ġu dak cuy eywebe ipiat'ajoanayũ buxim. ¹⁵ Ibuyxim cuy Cristo epejukuk. Ixe be juy epeyewekukat. “Apēnpuye dak eyetabut Jesus kay?” i'e buje eywebe, eybisūsūn ġu juy epesop imuwēğām cebe ip. ¹⁶ Eya'ōpuruğ ġu bit cuy ixeyũ epeğukũyjo iboam—eya'ōdidin ma. Ibuyxim ma epeğukũyjo ip. Apēn cũğ ma eyxe iap tağ cuy epeku eymuymuy ojuyayũ musūsūn ām. “Cristo ebekitkit tak ikērēat mujurũğrũğ”

i'e ojuy ip napa ma. Cũğ ma eyju jekukum pima bit, ibisūsün je'e ip eymuymuy ãm. ¹⁷ Warara'acayũ ipiatpi'ajojoan wuywebe bima, xipacat mujurũğrũğ ma'ğũ wuyju, xipat je'e wuywebe, Deus tak ibikuy ma osunuy wuywebe ipiat'ajojoan puye. Ikẽrẽat mujurũğrũğapteim ipiatpi'ajojoan ip wuywebe bima bit, xipat ğũ je'e wuywebe. ¹⁸ Ğebum cuy epesop apẽn Cristo oe'ũ iap kay. Ixe ma oe'ũ soat peam wuywebeam. Oe'ũ ikẽrẽat uk am soat pewi wuywebewi. Pũğ em ma oe'ũ. Waram pit je'ũ ğũ. Xipacat oe'ũ xipat'ũmayũ beam. Oe'ũ wuydujowat am Deus kay. Itakomaayũ ixẽ'ũm o'yaoka ijodi bima—ijebitbet pima. Inaka waram ğuto ibiõğbuk oõm cebe imutait am ce'ũap tomukadi. Waram o'jetait. ¹⁹ Jebiõğbuk õm puje, o'kop ipiat'ajojoap kay. Kawẽn idipat o'ğuwẽn ipiatpi'ajojoayũ be—ibiõğbuk taomũnmũnayũ be. ²⁰ Deus a'õ kay kũyjobit'ũm osodop ip Noé kobexixi muğẽğẽm pima. Deus ipi juayũ muy'ũ pin ğũ osunuy. Yukpiceğẽm ikuğ ip osunuy. Kũyjobin i'eap wiwim osunuy. Tũybe ip jekũyjobin iãn o'e. Imẽnpit ade ğũ kũyjobit osodop ip—8 be ma. 8 be ma oõm kobexixi be. 8 be ma Deus o'taxijo idibi be yakõmap puxim. Oõm ip kobexixi be. Uhum oekuku ip kobexixi be idibi adopa dağ. ²¹ Jemubatisasanan pima wuyju ğebum ibiati kay—Noé o'taxijo iati kay. Wuymubatisasanan wuyju wuyewewuy am ğũ. Wuyju jemubatisasanan “Deus cuk ocedaxijo” i'e am soat pe. Jemubatisasanan pima:

— Cũğ ma õn Deus xe ğasũ bit — i wuyju e'em soat pe. — Deus bikuyap tağ oceku ğasũ bit — i wuyju e'em jemubatisasanan pima.

Deus wuydaxijojom wuymubatisasanan pima, ixẽ waram Jesus Cristo o'ğutait puye. ²² Ixe Jesus Cristo juk o'jeu kabi kay. Ğasũ omuy Deus xe ibaat kadi. Soat ip kũyjobit ğasũ bit ixẽ Jesus Cristo a'õ kay—Deus ekawẽn tojotjot'ukayũ, kabi beayũ dak ya'õbuyxiayũ, Deus a'õbacaap kukayũ dak.

4

¹ Ğebum cuy epesop apẽn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap kay. Ixe'üm oe'ũ wuywebeam.

— Obu'u ipiat'ajoam — i'ümǵu juk ixē bit o'e.

Imēnpuye eyju dak: — Ocebu'u ipiat'ajo am — i'ümǵu juy epe'e. Apẽn ixē juk adi ipiat o'supi'ajojo iap kay ğebum pima, wuybu'u acesop ikērēat kuk am. ² Ijodi eyju bima eybikuyap taǵ cuk adi epekuku ikērēat muǵēǵēm. Deus bikuyap taǵ acā juy epeku ğasū bit. ³ Kuy bima itabut'ūmayū buxim cuk adi epekuku. Ikērēat acā juk adi epeǵuǵēǵē. Aoyū kaykay jījā juk adi epesop. Eye-wemucokcok am acā juk adi epekuku. Eyetabikuku jījā dak cuk adi epesop ikērēat kay. Eyka'okērē dak cuk adi epekuku. Ayacat muwadaiwadai acā dak cuk adi epesop. Jeweka'oap puyxijjom tak cuk adi epekuku. Ibuyxim tak cuk adi epejukuk jewexe deusayū. Iboap ikērē jījā Deus xe. ⁴ Ğasū bit itabut'ūmayū xe eywaru jījā, eybu'u ikērēat mujurūǵ ām ceweju ip puye. Eybu'u je'awero am ceweju ip ikērēm jeku am. Eybu'u yadaodaoat puxim jeku am ceweju ip. Imēnpuye soat em ip eymuymuy. ⁵ Ixeyū bit apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iap ğuwēn Deus pe. Deus ideida soat ekukuaptei. Xipacat je'ǵūm cedaǵ jekuku'ukayū be. Ipiat pit supi'ajoat warēmtaǵ jekuku'ukayū be. Imēn ideida cebe ip. Itabēǵayū be ideida, ce'ũ'ūayū be dak. ⁶ Kuyjeayū'üm'üm oe'ũ'ũ. Apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei Deus o'teida ixeyū be apẽn soat pe teidadam iap puxim. Inaka Cristo kawēn idipat cuk adi o'ǵuwēn cebe ip itabēǵ ip pima. O'ǵuwēn ixeyū be jebuxim waram ğuto itait top am ip Deus xe ce'ūap tomukadi.

⁷ Soat ğaxīn ma i'üm. Imēnpuye jewawēwēm cuy epesop. Xetpin ğu juy epesop soat em kawēn ām Deus eju.

⁸ Eykukpin cīcā juy epeyewekuk. Wuykukpin jewewekuǵ

iap soat podi ma xipat Deus xe. Wuykukpin jewewekuḡ pima, ḡebum ḡu acesop apēn wuybure juk adi ikērēat o'ḡujurūḡ iap kay. ⁹ Xipan cuy powatwat epejukuk eyduk'a be yajēm puje. Māmāmām ḡu juy ip epejukuk. ¹⁰ Deus xipacat ūmūm wuywebe iwaruruat ūmūm. Soat wuyju kuy iboap ajat Deus xewi. Wuybu'um ḡu juy ajop ḡasū bit ikuk am. Iboap kuḡ cuy warara'acat asubuywan. ¹¹ Warara'acat mukūyjojom pima, Deus ekawēn cuy aḡuwēn cebe ip. Warara'acat puywatwan pima dak, Deus a'ōbacaan ma asubuywan. Imēn wuyju Deus xewiat kuḡ pima:

— Ka'ūmḡu Deus jo'iat xipacat — i je'e ip—soat wuyjojoayū. — Jesus Cristo xipat cīcā, cebekitkit tak xipat — i je'e ip.

— Ēn soat podi ma dipap kuḡ — i juy acece ixē Jesus Cristo be. — Ēn soat podi ma a'ōbuyxi — i dak cuy acece cebe.

Soat em ma juy ace imēn.

¹² Oburereyū, oxe ikukpinayū, ipiatpi'ajojom cīcā eyetabucap puyxijo am pima, eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop.

— Apēnpuye dak oceju ipiat'ajojom? Warara'acat ipiatpi'ajojom ḡu! — i'ūmḡu juy epe'e eyewewebe.

¹³ ḡasū eyju Cristo aḡuywaḡōm ipiat kuḡ. ḡuyjom pit ixē jedipap ḡubapuk. Imubapuk puje eyju dak ixē dipap kuḡ epesop. Eycokcokap yoboḡ cīcā je'e ḡebuḡe.

¹⁴ Itabut'ūmayū eymuymuy Cristo ebekitkit eyju buye. Eymuymuy bima juy eycokcoḡ epesop. Ixeyū eymuymuy bima, ḡebum cuy epesop Deus biōḡbuk nuynuy wuywebe iap kay. Warara'acat podi ma idipat nuynuy wuywebe iap kay ḡebum cuy epesop. ¹⁵ Wara'acat cuy epeyaoka ḡu. Warara'acat pubut tak cuy epetujupa'um ḡu. Wuyeipi kukat epeya'ōmutorok ḡu dak cuy. Warara'acat ekawēn mukērērēn ḡu dak cuy. Imēn eyeku buje bit, cedaḡ ma

kuka warara'acat ipiat o'supi'ajoat eywebe. ¹⁶ Eyju Cristo ebekitkit puye acã ipiatpi'ajojom pima bit, eysūsün ġu juy epesop.

— Bay, ocecokcok cĩcã Cristo ebekitkit puye, ipiatpi'ajojom ma'ġu oceju — i bit cuy epe'e Deus pe.

¹⁷ Ğaxĩn ma Deus ideida soat pe apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat je'ġüm cedaġ ma oekuku'iyayũ be cekukuapteim. Ipiat supi'ajoat kũyjobit'ũmayũ be warẽm taġ cekukuapteim. Koap jebekitkit pe ideida. Wuywebe ipiatpi'ajoan pima, ibodi ma ipiat supi'ajoat ja'õ kay kũyjobit'ũmayũ be—kawẽn idipat kay'ũmayũ be.

¹⁸ Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Iba'ore xipacat mujurũġrũġ'ukat taxijo am, i. Ja'õ kay'ũmat pit Deus idaxijo ġu, i. Ikẽrẽat mujurũġrũġ'ukat idaxijo ġu, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽntup.

¹⁹ Wuyju Deus bikuyap taġ ipiatpi'ajojom pima, ixey juy wuykuk. Wuyetabun cĩcã juy ajop cekay—wuymuġẽat kay. Xipacat mujurũġrũġ cuy ajeku. Ixe soat em ja'õ daġ e'em wuywebeam. Ixe soat em xipan wuykuġ.

5

¹ Aypapayũ, jeyawẽ õn ġasũ, eyju itabucayũ kukukayũ buye. Eybuxim õn tak itabucayũ kukukat. Apẽn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap muwẽnuwẽn õn, wetabun cuk adi o'supi'ajojo buye. Wetam cuk adi ojojojo. Ğuyjom pit Deus Cristo soat podi ma idip iap ġubapuk soat pe. Iboap mubapuk puje, õn tak ixey jo'i oce odip. ² Deus cuk eynaẽ jebekitkit kukukayũm. Imẽnpuye xipan cuy ixeyũ epejukuk ovelha kukuk'ukat puxim. Eybu'up tomuju ġu juy ixeyũ epejukuk—eybikuyap tomuju acã juy epejukuk ip. Deus bikuyap taġ cuy ixeyũ epejukuk. Dinheiro buap ojuy ġu ixeyũ epejukuk—ixeyũ buywat am acã.

³ Imuohom cĩcã ġu juy ixeyũ epejukuk. Cũġ ma juy epeku ixeyũ dak eyekuap puxim ceku am. ⁴ Cristo wuykukukat yoboġat ovelhayũ kukuk'ukayũ kukat puxim. Ijodi waram ixē ebapuk puje, soat em ixē aġuywaġõm epesop soat kukukayũm. Imẽn ma cũġ ma eyekukuaptei epejat apẽn ijodiayũ kukukayũ ouro muġẽġẽbu bubum ja beam iap puxim. Soat iboap kuġ epesop idip cĩcãat kuġ.

⁵ Yaypan'isuayũ, õn jeyawẽ ġasũ. Kũyjobin cuy epesop aypapuyũ a'õ kay. Yoboġan pin ġu juy epesop. Jewebuy-watwan pit cuy epesop. Eybuyxim tak cuy epeyewekuk. Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Deus itakoma yoboġan pinayũ kay, i. Yoboġan pin'ũmayũ buywatwan pit soat em, i.

⁶ Imẽnpuye yoboġan pin ġu juy epesop. Deus soat podi ma ya'õbaca. Eyju yoboġan pin'ũm pima, Deus jey-muwexat ya'õbuyxiayũm. Ixe ibikuy bima, ixē jeymuy ya'õbuyxiayũm—yoboġayũm. ⁷ Soat kay eyaġuybabi'ũm pima:

— Bay, waġuymubabin cuy ece waġuybabi'ũm cĩcã buye — i juy epe'e Deus pe.

Imẽn cuy epe'e cebe, ixē soat em xipan wuykuġ puye.

⁸ Eyaġuysan cuy epeku. Apẽn wida jededem puybit pu ojuy iap puxim Satanás tak wuydobatban jekukum wuyetabucap mu'ũm ojuy. Imẽnpuye aġ cuy epesop ixē be eymubu'unap puxim Jesus kay. ⁹ Eya'õpicũġcũġ ġu juy Satanás a'õ kay—ibiõġbuk kērēayũ kukukat a'õ kay.

— Ap! A'õ kay ġu oce — i epe'e'e cebe soat em.

Eybu'um ġu juy epesop eyetabut am Jesus Cristo kay. Eybuxim eykitpitpiyũ dak ipiatpi'ajojum—soat ka wat-wat—itabucayũ. Kuy eyetaybit iboam. ¹⁰ Darem ma eyju ipiatpi'ajojom. Warara'acat podi ma Deus xe wuykukpin. Ixe juk eynaẽ jejo'ian eydip am, Cristo eju mũġ'i eyju jekukum puye. Soat em Deus soat taġ jeymuisun. Ixe

eybuywatwan eybu'uap puxim eyetabut am Jesus Cristo kay. Ixe soat em eya'õmucanucan. Apẽn ixe soat podi ma jedipap kuğ iap ebapuk puje ixe jo'ian epesop eydip. Ixe dipap i'ũm'ẽm ġu. ¹¹Ixe ma soat kukukan jeenuy soat em. Soat kaka dağayũ jewağuycom jeedop ip kũyjobit ixe a'õ kay. Ka'ũma ma kũyjobit'ũmat jeenuy. Imẽn cuy jeenuy.

¹² Tup'ade ġu õn tupmubarararağ eywebeaptum. Ijudup otupmuju Silas bui be eywebeaptum. Wuykitpit Silas soat em ma ja'õ dağ e'em. Eymucokcoğ ojuy õn. Soat em Deus xipan wuykuğ Napapa'uk ġu ixe bit. Icẽmãn acã e'em wuywebe. Imẽnpuye ixe ekawẽn tağ cuy epeku.

¹³ Oxeayũ kato mujujum eywebe—eykitpitpiyũ, itabucayũ, Deus emunaẽyũ, Babilônia ka watwat. Okpot co'iat Marcos tak kato mujujum eywebe. ¹⁴ Epeyewakobot cuy eyeweweju eykukpinap mubapuk am soat pe.

Õn kawẽnwẽn Deus eju eywebeam, Cristo ebekitkit eyju buye.

— Bay, ebekitkit cuy eyağuy mubabibin — i õn e'em cebe.

Ibũrũ ma.

Deus ekawẽntup Kawẽn iisuat ekawẽn
New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mundurukú

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mundurukú [myu], Brazil

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mundurukú

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

